Чурапчыга күн тахсар!

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун сахиата

2009 сыл Бэс ыйын 11 күнэ Чэппиэр № 74 (10002)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Туризм – 2009

МУГУДАЙДАР ҮҺҮС ТӨГҮЛҮН БАСТЫЫЛЛАР

Бэс ыйын 5-6 күннэригэр улуустаары эдэр туристар курахтэрэ үһүс тэҥнэн Мугудай нэһилиэгэр буолан аста. Барыта ылаан бөлөхтө 9 хамаанда курахтаста. Күнэ-дьыла табыллан хаҥыс да сылын сыдьыбатах Алма, Сылан оскуолалара кыттыыны ылыллар. Барыта 110-са оҕо 8 оскуолаттан калла.

Туристар бастакы күн 40 мунутэ иһиэн тыаҕа кистэлэҥ контрольнай пуулларын көрдөстүлэр. Биирдиилэрэ көрүүгэ орто бөлөх уолаттарыгар бастакы миэстэни Кеша Андросов (Болтого), иккис Айсен Ноговицын (Сылан) уоспа үсүһү Вася Яковлев (улуустаары гимназия), кыргыттарыгар бастакыны Алёна Андроссова (Болтого), иккис Саина Дорофеева (гимназия), үсүһү Алексина Алексеева (гимназия 2-с хамаандата) ылыллар. Улахан бөлөх уолаттарыгар Коля Макаров (гимназия) бастаата, онтон иккис Айсен Тарабукин (Мугудай), үһүс Алгыс Новгородов (гимназия), кыргыттарыгар бастакы Сардаана Монастырева (гимназия), иккис Аня Кобякова (Болтого), үһүс Мариэлла Новгородова (гимназия) буолан үөрүүлэрэ улахан.

Хамаанданан орто бөлөхтө Болтого орто оскуолата тэҥнэҕэн булбата, алаҕардар иккис, улуустаары гимназия 1-кы хамаандата үһүс буоллулар. Улахан бөлөхтө гимназиялар бастаатылар, иккис миэстэни Мугудай, үһүс Болтого орто оскуолалара буоллулар.

Ойуур хаҥыатын онороруута Сылан орто оскуолатын хамаандатыгар баай ис хоһоонноох хаҥыата бастаата. Төрөөбүт дойдуларын төһө билэллэрин уоппа тыаҕа, алаҥаска сылдьыы үөрүйэрин тургутуута иккиэн бөлөрүнэн Мугудай хамаандата бастаата. Кинэ хамаандалар бэйэлэрин билиҥиннэриллэрэ сүрдээх интэриэҥнийдик аста. Сылан, гимназия талаанныах оолоруун барыа да кэрэхсии кэрдүбүт.

Иккис күн уон ааас мөһөлү туоруурга хамаанданан курахтэстилэр. Быйыл эбии көрүүнэн тыа иһиэгэр эчэйбит кэбии буолуу көмөрэн биэрдэ. Улахан бөлөх хамаандалара, сатабылы баҥыыабыт оолор, этаттары чигчэйэтик аастылар. Түмүккэ Мугудай хамаандата кыайыылаарыынан аатталыа. Орто бөлөхтө, бастаан кыттар алаҕар туристарга, Мугудай хамаандата эрэллээхтик бастаата, иккиэн гимназиялар, үсүһү болтоноолор ылыллар. Ыксаллаах түгэнэргэ хамандьырдар бойдоҕуттан холобур буоллулар. Оолор түмүгүлэрэ, айылҕаҕа бэйэ-бойоҕо кэмэлөөр буоллахха ыарахан чэчэмнэрин эттэриэхтэрэ-хаанарыынан биллилэр.

Хас биирдии хамаанда туспут сирин ыраастык тутан, сири-уоту харыстаан туристар сокуоннарын тутуһан олордо. "Бастыҥ лаҕыр" аатын Болтого оскуолатын үөрэнээччилэрэ ылар чиэскэ тиэстилэр. Уоскай түмүккэ улахан бөлөхтө Мугудай орто оскуолата (салайаччы А.А.Федоров) эрэллээхтик

Улуу Кыайыы 65 сылын көрсө

МӘЛДЬЭХСИ НӘҺИЛИЭГЭ АҒА ДОЙДУ КӨМҮСКӘЛИГЭР

Сэриилэ туту да билимнэт, ыар, кытаанах сокуонун, киһи олоҕун, дьылҕатын талбыттаан быһаарар кэбии, ньуҕу-балай кэмэлдьитин Мэлдьэхси буойуннара, дьоно-сэргэтэ эттэриилэн-хлаппарыыан, дуоҕаларыыан толору билбиттэрэ, тулуйбуттара, турууласпыттара.

"Кыһыл сис" колхоз чилиэнэ Аммосов Николай Николаевич - Төрүөйдэп Ньукулай 1941 с. бэс ыйын 23 күнүгэр бастакы хомуурга сэриигэ ыытырыллыбыта, кэргэнэ Парасковья Константиновна түөрт оҕотунаан хаалбыттара. Николай хас да сыл кырыктаах кыргыһыыларга кыттан, Курскай Тоҕой хабыр хаппсыйыыларын ортотунан аһаан, Орел куораты босхолоохуннуга уҥа илиитин уҥуоҕун снаряд оскуолката үлгү тэбан үһүннүк эмтэнэн, сэриигэ инвалидтаа буолан, түөнүгэр Албан Аат 3-с степеҥэ орденнаах дойдутугар 1944 с. эргиллан кэлбитэ. Дьоно Кэбээйгэ көҕүүгэ барбыттарын эмиэрэтэн Сиэттэр тиэйбиттэ. Кэргэнэ Парасковья хоргуйан, ыалдьан өлөөрү уһутуллаан сытара, онтон икки хонон баран өлөөктөөбүтэ, оччолорго кини 30-таах эрэ эдэр дьахтар этэ.

Түөрт кыра оҕолор Ньукулай көрүүгүтэр хаалбыттара, Нам сиригэр Маймаҕа хаһан киирбиттэрэ. Аны онно Ньукулайга, ыарахаммыт бааһырбытын, инвалидтын, кэргэнэ өлбүтүн, түөрт оҕону соҕотоҕун иитэрин аахсыбанка, оҕолору тулаайах хаалларан туран сэриигэ иккистээн ыытыллар бэбиэскини туттараллар. Онон Сангаар таас чохтоох рудникпар үлэ фронтуар утаараллар. Тулаайах хаалбыт оҕолоруттан уоллаах кыыс утуу-субуу күн сириттэн барбыттара. Дьэ, ыарахан олох, ыарахан дьылҕа диэтэрим! Кини эрэ барыта олох итинник охсуулларын тулуйуо суоҕа эбитэ буолуо, ол эрээри олор бу эр саная-лаах, хорсун киһиэн булгуруппа тахтара, тулуйан, саллаатыы эрдэхтик туоруоран олох иһин салгыы охсуспута. Олохтоох колхозка чилиэннэн киирэн тыыннаах хаалбыт икки кыргыттарын иитэн, оҕолуун саҥалыы оностон, улаатан, оҥорон барбыта. Николай Николаевич Нам оройуонун бочуоттанар бастыҥ үлэһитэ, ыытааччыта ыала буолан, дьоһуннаах олоҕу олорон 1982 с. 78 саастыгар тиэйэн баран өлбүтэ.

Григорьев Степан Игнатьевич - Уус Ыстапаан 1942 с. иккис улахан хомуурга бэбиэскэлиэн, көрдөөнө, үс саастаах оҕотун хаалларан сэриигэ аттаммыта. Курскай Тоҕой улахан хаан тохтуулаах, кырыктаах кыргыһыытыгар кыттыыны ылан "Хорсунун иһин" мэтээлинэн наҕараадаламмыта. Салгыы Украинскай фронтка сэриилэһэн Европа государстволарын босхолоспута. Ыстапаан сэриигэ устата хас да тэгүл бааһырбыта, биир бааһырыытыгар өйө суох сытан өстөөх билиэннэтэр түбэспита. Билиэннэ балачча сылдьымахтаабытын кэнсө биир түгэнигэ өстөөх чугуйуутугар сөп түбэһиннэрэн мунчу туттаран билиэнтэн босхоммута. Ол кэнниттэн, биллэн туран, НКВД-лар бөрөбиэркэлэриттэр, аралас доппуруостарыгар уһуннук эрэйдэммита. Тиһэҕэр билиэн түбэһии барыта Ийэ дойдуну таҥнарыы буолбатарын даҕаастаппар, Ыстапаан салгыы сэриилэһэ барбыта. Сэриини Венгрия сиригэр тиэйэн түмүктэбитэ уонна 1945 с. бүтүүтэ дойдутугар кэлэн дьоҥун ирдэспита. Кэргэнэ оҕотунаан хоту көҕүүгэ баран өлбүт ыныырык сурахтарын истибитэ, ирдэһэн да булбатаҕа. Ол эрээри хорсун буойун олоххо тардыһыыта сүтүк аһыытын, абатын-сататын баһыйан, оҕолуун эмиэ саҥаттан оностон, колхозка киирэн, бастыҥ тимир ууһа, дьиэ кэргэн аҕа баһылыга буолан үлэлээн-хамсаан, олох олорон барбыта. Иккис оҕолуттан Ыстапаан тоҕус оҕолоон, 20-чэ сиэннэннэн, үүс хос сиэннэнэн, дьоһуннаах оҕолу олорок, 90 саастыын аһаран баран 2004 с. өлбүтэ. Кэнниттэр хаалбыт кэргэннэрэ ыччаттара кини оҕолуун салгыыллар.

Сэриилэ Мэлдьэхси нэһилиэгин үүс ыаллыыр ыар сүүтү аҕалбыта, үүстэр иитэрэһэтэр дьоно суох хаалбыттара. Пестерев Петр Егорович - Сэрэммэт Буөтүр үс уоллаттара үһүөн сэриигэ бастакы хомуурга ыытырыллыбыттара. Летов Семен 1941 с., Гаврил 1943 с. кыргыһыыны хонуутутар охтубуттара. Пестерев Фома Петрович үс уоллуттан иккиэрэ - Никифор, Иван сэриитгэн эргиллибэтэхтэрэ. Марков Иван Федорович үс кэмүс чыычаах уоллаттарыттан икки улахана - Иван, Александр Ийэ дойдуларын кэмүскэлиэгэр хорсуннар аҕуулэриэгэр охтубуттара. Күндүлэ олохтоох Портнягин Яков Никифорович - Балай Чыычаах икки уоллаттара Афанасий уонна Егор кэмүс уҥуохтара кыргыһыы толоонугар урускал буолан хаалбыттара. Далбаев Прокопий Николаевич икки оҕолуттан түөрт уоллаах эҥ. Олортон үс уолу фронтка илдьэ барбыттара. Сэриилэ толоонуттан икки уола Лука, Михаил эргиллибэтэхтэрэ. Онтон да атын сэриигэ хаарыйтарбыт араас дьыҥалары аҕа туруохха сөп.

Оконешникова Дарья Харлампьевна, норуокка биллибит аатынан Суон Даарыйа, кэргэнэ эрдэ өлбүтэ, онтон күнгэ көрбүт собуоскорток оҕолун, уолун Уоһуту бастаҥы хомуурга уоттаах сэриигэ атаарбыта. Ити күннэн ыныра ийэ эрэйдээх уола сэриттэн эргиллэрин кэтэһэр-манаһар уньуктаах үһүк күннэрдэ, оҕолор саҕаламмыта. Уола Уоһук ити сыл кыһыллар сэриигэ сылдьан сурах суох сүппүтүн туһунан биллэрии кэлбитин, нэһилиэк салаатыта, дьоно-сэргэтэ сүбэлэһэн баран, эмээхсин оҕотун олус кэтаһэрин, суохтуурун, аймаларын, кэтэһэрин иһин ордук буорайыа, иэдэйиэ диэнэр харыстаан кистиигэ баһаарбыттара. Иннэ гынан сэриигэ быыстаҕына, Даарыйа уолун сылайан-элэйэн, аччыктаан бу тиэйэн кэлиэҕэ диэн ас бөҕөнү астаан хаһаанын-хаһаана көтөхтөхтүгэр, аһын сытыытан кэбиэн баран тоҥ-тоҥ сангардан иҥэхтиигэ. Ийэ барахсан оҕото сэриигэ аттаммыт суолун төрдүгэр уолун кэтэйэн төһөлөөх көмүскэтин уутун тоҥон, төбөтүн хонкутан олороохтообутун, арай, үөһэ халлаантан айбыт аар тойон таҥара бойэтэ эрэ билэн эрдэҕэ. Даарыйа эрэйдээх өлөр да чаһылар: "Оҕом кэлиэҕиэ аһатаарыаҥ, аһын сангардан иҥэриэ", - диэн кэриэтин этэ сытыахтаабыта. Итиннэик бийиэт кэнилиэк сэриигэ барбыт оҕолордоох, кэргэттэрдээх ийэлэрэ барахсаттар уньуктаах үһүн ыар кэтэйиигэ олороннор, үгүстэр өлбүт, сураҕа суох сүппүт биллэриилэрин туттан баран төһөлөөх харахтарын уутун тохпуттарын, дуоҕаларын атарахсыппыттарын, кутурҕан ыар баттыгын нарын санныларыгар сүнпүттэрин тугунан кэмнэхэн биилэхпит баарай?

Сэриилэ уотун ортотунан аастыт, буорах сытын амсайбыт, буулдьа, снаряд ыыпыыттан истибит, эттэриин-сиэннэриин ыытыгэ тэптэрбит, өлөр өлүү айаҕын үстэ өгөйбүт, тоҕуста туораабыт, сап саҕаттан салҕаан тыыннаах эргиллибит фронтовиктар: Посельский Семен Иннокентьевич - Сэмэкэ, Тарабукин Осип Сергеевич, Корякин Иван Михайлович - Уйбаасы, Корякин Николай Николаевич - Ньукулаайабыс, Габышев Георгий Романович, Пестерев Александр Кузьмич, Романов Сергей Петрович, Тарабукин Семен Семенович - Маат Сэмэн, Григорьев Степан Игнатьевич - Уус Ыстапаан, Аммосов Дмитрий Яковлевич, Родионов Николай Григорьевич, Андреев Илья Николаевич, Андреев Николай Николаевич, Аммосов Василий Алексеевич, Васильев Николай Иванович, Иванов Афанасий Филиппович, Марков Егор Иннокентьевич, Колесов Егор Яковлевич, Пестерев Василий Петрович, Попов Алексей Архипович, Посельский Петр Петрович уода. дойдуларыгар кэлэт, дьоннорун-сэргэлэрин курдуҥаннэх үлэҕэ көҥүтэн, батыһыннаран, айыгыраабыт олоҥу өрө көтөҕөр түһүтүгэр кэнилиэк, колхоз саамай тутаах, эпиэттэх салаа үлэлэриигэр биир күн ороннооннох үлэ оргуйар үөһүгэр түспүттэрэ. Үлэ-хамнас саҕаланан, олох сыыйа тупсан, олохтоохтор саная-лара кэлэн, Бытык Мэлдьэхси үрдүнэн эмиэ ырыа-тойук дьиэрэйэн, оҕо-уруу дэлэйэн, ыыах-сүөһү маҥыраан, атыыр сылы киэтэн, дьон-сэргэ тоҕоруһан испита. Нэһилиэк эмиэ үлэ үгүс салааларын баһылаан-көҥүлэн, бастыҥ көрдөөрүүлэриэн, кыайыылаах үлэһит дьоннуан оройуонга биллэн-кэтэн, иннинэ каккэр тахсан испита.. Ол эрээри, ол туһунан туспа кэпсии, атын сэһэн.

Нэһилиэк сэриигэ өлбүт буойуттарын сырдык кэриэстэрин үйэтитэр туһугар Мэлдьэхси дьоно-сэргэтэ Посельский Дмитрий Петрович көҥүлэһиннэн уонна тэриллиэннэн 1948 с. Ачыгый Ньуолдьу алааһынаары саҥа бөҕүлүннэ дьоҥуннаах өйдөбүнньүк мас пааматынныы оҥорторбута күн бүгүҥэ диэри олус бөрө турар. 1970 с. Кыайыы 25 сылын көрсө Мэлдьэхси биир чулуу кыыча Посельская Ольга Петровна тэриллиэннэн сэриигэ баран өлбүт буойуттарга тимириэнэн стендэ-пааматынныы оҥорторбута. Уҥун Баавка өйдөбүнньүк сэриини туруорбута. Онолаһыннох Иван Петрович - Хочуон өссө 1964 с. Күндүлэ Ытарда сайылыкка 1942 с. хоту Күндүлэ Ытарда сайылыкка 1942 с. хоту Күндүлэ Ытарда "Кыһыл Сис" олохтоохкөҥөрүллүүгэ барбыт "Кыһыл Сис" олохтоохкөҥөрүллүүгэ барбыт. Эмиэ бу сылга Аҕа дойду Улуу сэриитигэр ыытырыллыбыт буойуттарбыт, ол иһиттэн 71 киһи кыргыһыы хомуутугар үйэ-саас тухары охтубуттар тустарынан үйэлээх кэриэстэбилин хаалларан сорҕуктаах "2-с Мэлдьэхси – Аҕа дойду көмүскэлиэгэр" диэн ахтыы кинигэни таһаарбыппыт. 1941-1945 сс. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ кыргыстаах кыргыһыыларын толоонугар өлбүттэрбит, кыайыынан эргиллибит фронтовиктарбыт уонна тылла үлэлээбиттэрбит үйэ-саас тухары уҥуоллуо суох тустаахтар.

Мэлдьэхсибит чигник чинчиллиэ, үгүстүк үөрэтиллиэ уонна сонуннук сурулла, кэскиллээхтик кэриэстиэ туруохтаах. Тыыннаах эргиллэн Мэлдьэхситтэн колхоһутар хоһуун үлэһит буолбут хорсун буойун Тарабукин Семен Семенович - Маат Сэмэн этэринэн, "Үйэлэр тухары албан аат, дьоһун сурах буоллун" Аҕа дойду Улуу сэриитигэр өлбүттэргэ уонна Кыайыы кэтэллээхэн кэлбит буойуттарга!

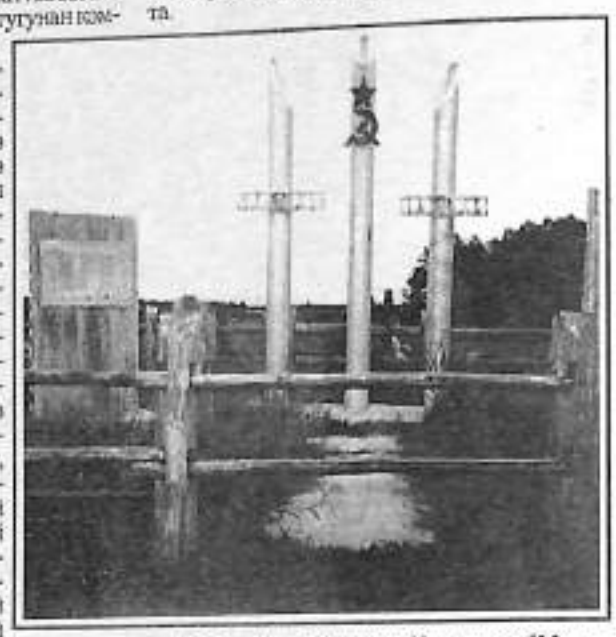

2005 с. Улуу Кыайыы 60 сылыгар "Мэлдьэхси тускула" түмсүү көҥүлэһиннэн, тэриллиннэн Мэлдьэхси биир чулуу уола, РФ үтүөлүөх худуоһуннуута Георгий Николаевич Родионов бырайыатынан уонна сирэй кыттыытынан сэриигэ кыттыбыт Мэлдьэхси 148 буойуттарын кэриэстэриигэр железобетоннан паматынныык Ачыгый Ньуолдьу алааһыгар тутуллубута. Эмиэ бу сылга Аҕа дойду Улуу сэриитигэр ыытырыллыбыт буойуттарбыт, ол иһиттэн 71 киһи кыргыһыы хомуутугар үйэ-саас тухары охтубуттар тустарынан үйэлээх кэриэстэбилин хаалларан сорҕуктаах "2-с Мэлдьэхси – Аҕа дойду көмүскэлиэгэр" диэн ахтыы кинигэни таһаарбыппыт. 1941-1945 сс. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ кыргыстаах кыргыһыыларын толоонугар өлбүттэрбит, кыайыынан эргиллибит фронтовиктарбыт уонна тылла үлэлээбиттэрбит үйэ-саас тухары уҥуоллуо суох тустаахтар.

Мэлдьэхсибит чигник чинчиллиэ, үгүстүк үөрэтиллиэ уонна сонуннук сурулла, кэскиллээхтик кэриэстиэ туруохтаах. Тыыннаах эргиллэн Мэлдьэхситтэн колхоһутар хоһуун үлэһит буолбут хорсун буойун Тарабукин Семен Семенович - Маат Сэмэн этэринэн, "Үйэлэр тухары албан аат, дьоһун сурах буоллун" Аҕа дойду Улуу сэриитигэр өлбүттэргэ уонна Кыайыы кэтэллээхэн кэлбит буойуттарга!

Михаил Николаевич КОРЯКИН,
СР тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна.
Хоптоҕо нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина, үлэ ветерана.

Г.П. Башарин аатынан Сылаҥ орто оскуолатын 100 сылын көрсө

МАНДАЛИНАНАН ҮНКҮҮЛҮҮР БУОЛАРБЫТ

Сылаҥ Булгуннаахтаах оскуолатын тутуута мин аҕам С.И.Макаров үлэлэппитэ. Бу оскуолаҕа убайым Е.Н.Макаров үөрэммитэ. Кини Георгий Прокопьевичтыын биир паартаҕа олорон үөрэммиттэр диэри. Бу үөрэммит оскуолатыгар 40-са сыл учуутальынан, иитээччинэн үлэлэппита. Убайбыт оҕото суох буолан биһигинэ, үс биргэ төрөөбүтү иитэн-үөрэтэн үөрэхтээх, үлэһит дьон оҥорторобута. Аҕабыт тастыҥ аймахтарын оҕолорун иитэн, ыыһалаттан биһигинэ убайбыттыгар иитиллибиппит. Мин альан сүҥүөх оскуола учуутальын идэтин баһылаан үөрэммит оскуолабар кэлэн интернат сэбиэдиссэйинэн, иитээччинэн үлэлэн бочуоттаах сынньаланнаҥ тахсан олоробун. Балтым Е.С.Попова бу оскуоланы бүтэрэн, билитин Мэнэ-Хаҥалас Төҥүлүгүгэр профессиональнай техническэй лицей преподавателэ, СР үөрэҕириитин үтүөлээх үлэһитэ, Россия бочуоттаах үтүөлээх үлэһитэ, ырыаҥ, хайыһарга Сылаҥ, Чурапчы, Саха сирин чэпчэки албэхтик көмүскэтэ. Бырааттым Е.С.Макаров үрдүкү электрическэй сиитим үөрэҕин бүтэрэн, Чурапчы улууһун уотунан хааччыйыыга бочуоттаах сынньаланнаҥ тахсыар диэри үлэлээбитэ. Тустуута Сылаҥ, Чурапчы аатын албохтик аттаппыта. Үнкүүһүт, дуобатыт, саахыматчыт, сцена ветерана, "Ворошиловский стрелок" убайбыт Е.Н.Макаров нэһилиэк олоҕо, ыччата үөрэхтээх буоларын туһугар үгүс сыратын уурбута. Биһиги барыы үөрэммит оскуолабыт үүнэр кагуоннаах иитэ-сайыннара турдун диэн убайбытын, иннинэ биһигинэ чэчэтэн сылын аайы алын сүҥүөх оскуола выпускной кылааһыгар стипендия олохтоон туттарабыт. Мин 5 оҕом бу оскуоланы үөрэхэн бүтэрбиттэрэ.

Биһиги үөрэппит учуутальларбытын итиитик-истиҥник саныыбыт, 1-4 кылаастарга Аполлон Афанасьевич Федоров диэн айылҕаттан айдарылаах учуутал үөрэппита. Биһиги учуутальбытын олус таптыыр этибит, куруук кус оҕотун курдук батыһа сылдьарбыт. Сынньаланнаҥ хороводтуурбут, мандалинанан үнкүүлүүрбүт, албөөн кэпсиирэ, кэрэҕэ үөгүйэра. Мин учуутальбын кытта дьукаах олорбутум. Балта Клара, эдьиийэ Мария уонна Лена Ойунская буолан олорбуттара. Лена биир сыл үөрэммитэ. Мин учуутальбыт кытта ыаллыы олорор киһи үөрэхпэр кыһалла сатыырым.

Биһиги кылаас оҕолоро үгүспүт идэ ылан биллэр-көстөр учуоҥайдар, улахан үлэһит буолан тарҕанан олоробут. Учуутальбыт идэтин баһылаабыт оҕолор элбэхпит. Хомойуох иһин, үгүспүт күн сириттэн күрэммиттэрэ. Олортон медицинскэй наука докторын, профессор, Хотугу форум Аан дойдутаабы академиятын чилиэнэ, Аан дойду Сэбиэдиэҥэ отделениетын чилиэнэ В.М.Макарова, историческай наука кандидата И.Г.Макарова, историк Г.К.Макарова, Р.С.Дьяконова-Макарованы, "Гражданскай кылбизин" болыо хаһаайына А.Г.Пономарева-Макарованы, Үлэ Кыһыл Знамята орден кавалера С.Н.Макарова, Л.Д.Сивцеваны киэн туттаа аатталыыбыт. Итэҕэн-таныйан улаатыннарбыт, олохпут суолун тобуласпыт учуутальларбытын Е.Г.Слепцованы, А.Т.Старостиниы, А.С.Лытвиниы, М.Ф.Попованы, В.К.Пестереви, М.С.Платонованы, С.К.Макарова, О.А. Макарованы истиҥник саныыбыт. Кинилэр үлэлэриигэр олус бэриниилээхтэрэ, эпиэтинэстээхтэрэ, ол курдук тугу эмит өйдөөбөтөхпүтүнэ уруок кэнниттэн хаалларан быһаарар биэрэллэрэ.

Сырдык, сылаас тыыннаах оскуолабытыгар Е.З.Нивегин, В.Е.Шестаков, Н.С.Соловьев, Д.Д.Илларионов курдук дириҥ билиилээх, толкуйдаах, киэҥ көрүүлээх директордар үлэлээн аастыттара. Оскуолабытыгар элбэх сбордар, тимуровскай үлэлэр буоллаллара. Оччолорго пионерга киириигэ фабрикаҕа оҥоһуллубут хаалтыс суоҕа. Саная-бытын туһэрбэхпэ, кыһыл сиидэҥнэн хаалтыс оҥостон үөрэн-көтөн киирбиппит. Оскуола оҕолоро концерт, үрдүкү кылаастар пьеса көрдөрүллүөрэ.

Итиллибит кыһабыт, үлэлээбит оскуолабыт 100 саастыын эҕэрдэлиибит! Элбэх ситиһиилээх, талааннаах ыччаты иитэн-үөрэтэн, көрдөҕө, ыччатыгэ утуйа тур диэн алтыыбыт!

М. С. ПОСЕЛЬСКАЯ – МАКАРОВА

ОРТ 1-й канал

Понедельник, 15 июня	Вторник, 16 июня	Среда, 17 июня	Четверг, 18 июня	Пятница, 19 июня	Суббота, 20 июня	Воскресенье, 21 июня
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.30 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Жди меня 20.00 "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Смерть шпионам. Крым" 22.20 Д/ф "Пятнадцать месяцев надежды" 23.30 Познер 00.50 Тихий дом 01.10 Гении и злодеи 01.40 Х/ф "Ну что, приехали?"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.30 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Т/с "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Смерть шпионам. Крым" 22.30 Д/ф "Домострой" 23.50 На ночь глядя 00.40 Х/ф "Живым или мертвым" 02.10 Х/ф "Рейд на Энтеббе"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Т/с "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Смерть шпионам. Крым" 22.30 Кумиры 23.50 На ночь глядя 00.40 Х/ф "Жизнь как мечта" 02.30 Х/ф "Подставное тело"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.10 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Фед. судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Т/с "Обручальное кольцо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Смерть шпионам. Крым" 22.30 Человек и закон 23.50 Судите сами 00.50 Х/ф "Школа негодяев" 02.30 Х/ф "Бензин, еда и жилье"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить 15.20 Хочу знать 15.50 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Т/с "След" 19.10 Пусть говорят 20.00 Поле чудес 21.00 Время 21.30 Большая разница 23.10 Х/ф "Призраки Гойи" 01.10 Х/ф "Кристина" 02.50 Т/с "Богатство" 04.40 Д/ф "Мама вышла замуж"	06.00, 10.00, 12.00 Новости 07.30 Играй, гармонь любимая! 08.10 Мультфильм 09.00 Слово пастыря 09.20 Здоровье 10.10 Смак 10.50 Д/ф "Не верь разлукам, старина" 12.20 Д/ф "Спасение русского батискафа" 13.20 "Не было печали" 14.40 "Тамара Семина. Ни о чем не жалею..." 15.40 "Освобождение" 18.10 Кто хочет стать миллионером? 19.20 "Личная жизнь доктора Селивановой" 21.00 Время 21.15 Х/ф "Отступники" 00.00 "Что? Где? Когда?" 01.20 Открытие 31-го Московского Международного кинофестиваля 02.10 Шоу Милен Фармер	06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 Х/ф "Мерседес" уходит от погони" 07.50 Армейский магазин 08.20 Мультфильм 09.10 Умницы и умники 10.10 Непутевые заметки 10.30 Пока все дома 11.20 Фазенда 12.20 Премия лучшим врачам России "Призвание" 14.20, 16.00 Х/ф "Освобождение", 4 серия 17.30 КВН. Премьер-лига 19.00 Х/ф "Лера" 21.00 Время 22.00 Х/ф "Мгла" 00.10 Бокс. Бой за звание чемпиона мира. Владимир Кличко против Руслана Чагаева 01.10 Х/ф "Семь мечей" 04.00 Д/ф "Похудеть до смерти"

РТР 2-й канал

05.00 Доброе утро, Россия! 08.55, 11.45 Х/ф "Долгие версты войны" 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25, 20.30 Вести-Москва 14.40 Х/ф "Течет река Волга" 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 17.50 Дежурная часть 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "1941" 22.50 Городок 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Черная дыра"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Испытатели. Выжить в авиакатастрофе" 09.50, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Деж. часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.20, 17.25 Вести 11.50 Мультфильм 13.00 Т/с "Гонка за счастьем" 14.40 Т/с "Возвращение Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "1941" 22.50 Д/ф "Луна. Секретная зона" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Цвет неба" 02.15 Горячая десятка	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф "Главный индеец страны Советов. Гойко Митич" 09.50, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Деж. часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.20, 17.25 Вести-Московская область 11.50 Мультфильм 13.00 Т/с "Гонка за счастьем" 14.40 Т/с "Возвращение Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "1941" 22.50 Д/ф "Метро" 00.50 Вести+ 01.10 Х/ф "Чокнутые"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Д/ф. "Догадайся. Спаси. Юрий Визбор" 09.50, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Деж. часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.20, 17.25 Вести-Московская область 11.50 Мультфильм 13.00 Т/с "Гонка за счастьем" 14.40 Т/с "Возвращение Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Т/с "1941" 22.50 Д/ф "Разбитые мечты актрисы Никищихиной" 23.50 Вести+ 00.10 Х/ф "Арсен Люпен"	05.00 Доброе утро, Россия! 08.55 Мой серебряный шар 09.50, 12.00 Т/с "Улицы разбитых фонарей" 10.50, 17.50 Дежурная часть 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.25, 14.20, 17.25 Вести-Московская область 11.45 Мультфильм 13.00 Т/с "Гонка за счастьем" 14.40 Т/с "Возвращение Турецкого" 15.35 Суд идет 16.30 Т/с "Кулагин и партнеры" 18.00 Т/с "Однажды будет любовь" 19.00 Т/с "Кармелита. Цыганская страсть" 20.30 Вести-Москва 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Кривое зеркало 23.00 Х/ф "Так бывает" 01.00 Х/ф "Выкупить Кинга"	05.50 Х/ф "Перехват" 07.30 Сельский час 08.00, 11.00, 14.00 Вести 08.10, 11.10 Вести-Московская область 08.20 Субботник 09.00 Мультфильм 09.30 Х/ф "Огонь, вода и... медные трубы" 11.20 Формула власти 11.50 Очевидное - невероятное 12.20 Комната смеха 13.15 Сенат 14.20 Вести-Москва 14.30 Х/ф "Горячий снег" 16.30 Субботний вечер 18.15 Х/ф "Только вернись" 20.00 Вести в субботу 20.45 Х/ф "Роман выходного дня" 23.00 Концерт Дмитрия Хворостовского. Симфонический оркестр Мариинского театра под управлением Валерия Гергиева 00.40 Х/ф "Беглец"	05.35 Х/ф "Валентина" 07.30 Смехопанорама 07.55 Сам себе режиссер 08.45 Утренняя почта 09.20 Мультфильм 09.40 Анимационный фильм "Вэлиант. Пернатый спецназ" 11.00, 14.00 Вести 11.10 Неделя в городе 11.50 Городок 12.20 Сто к одному 13.15 Парламентский час 14.20 Вести-Москва 14.30 Дежурная часть 15.00 Честный детектив 15.30 Смеяться разрешается 17.20 Гала-концерт "Танцы со Звездами" 20.00 Вести недели 21.05 Х/ф "Побочный эффект" 23.00 Х/ф "Хроники Риддика" 01.20 Х/ф "Джози Уэллс - человек вне закона"

Спорт 3-й канал

10.45 Волейбол 12.45 Вести-спорт 13.00 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Путь Дракона 15.10 Вести-спорт. 15.15 Пляжный футбол. 17.05 Футбол. Кубок Конфедераций. ЮАР - Ирак 19.15 Летопись спорта 19.45 Футбол. Премьер-лига. "Спартак" (Москва) - "Химки" (Химки) 21.40 Футбол. Кубок Конфедераций. Новая Зеландия - Испания 23.55 Футбол. Бразилия - Египет. Прямая трансляция 01.55 Мэнни Пакьяо против Давида Диаса 03.15 Неделя спорта 04.15 Баскетбол. НБА. "Орландо" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 06.25 Европейский покерный тур 07.45 Футбол. США - Италия 09.25 Футбол. Бразилия - Египет	11.10 Современное пятиборье. Кубок мира 12.00 Страна спортивная 12.30 Рыбалка 12.45, 15.00, 18.55, 23.40, 02.40, 07.00 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Летопись спорта 15.10, 22.35 Неделя спорта 16.10 Стрельба из лука. 16.45, 07.10 Баскетбол. НБА. Финал. "Орландо" - "Лос-Анджелес Лейкерс" 19.05 Скоростной участок 19.35 Футбол. Премьер-лига. "Динамо" (Москва) - "Кубань" (Краснодар) 21.30, 03.00 Футбол России 23.50 Чемпионат России по силовому экстриму 00.55 Регби. Кубок Наций. Россия - Италия. 04.05 Автоспорт. Международный фестиваль дрифтинга 05.00 Футбол. Кубок Конфедераций. США - Италия 09.20 Кудо. Кубок России	10.45 Регби. Кубок Наций. Россия - Италия 12.45, 15.00, 19.00, 23.40, 03.05, 07.40 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Скоростной участок 15.10 Футбол России 16.15 Рыбалка с Радзишевским 16.30 Летопись спорта 17.00 Футбол. США - Италия 19.10 Путь Дракона 19.50 Автоспорт. "Формула-1". Гран-при Турции 23.55 Футбол. Кубок Конфедераций. Испания - Ирак. Прямая трансляция 01.55 Бокс. Джованни Сегура против Сезара Каннила (Колумбия) 03.30 Баскетбол. НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Орландо" 05.40 Футбол. Кубок Конфедераций. ЮАР - Новая Зеландия 07.55 Международный фестиваль дрифтинга 08.50 Кудо. Кубок России	10.45, 19.40 Футбол. Кубок Конфедераций. Испания - Ирак 12.45, 15.00, 19.00, 23.40, 03.00, 06.55 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Страна спортивная 15.10 Волейбол. Мировая лига. Мужчины. Япония - Россия 16.50, 07.05 Баскетбол. НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Орландо" 19.10, 06.25 Точка отрыва 21.40 Футбол. Кубок Конфедераций. ЮАР - Новая Зеландия 23.55 Футбол. Кубок Конфедераций. США - Бразилия. 01.55Бокс. Стивен Луэвано против Марио Сантьяго 03.20 Чемпионат России по силовому экстриму 04.25 Футбол. Кубок Конфедераций. Египет - Италия. 09.15 Волейбол. Нидерланды - США	10.45, 19.40, 08.10 Футбол. Кубок Конфедераций. США - Бразилия 12.45, 15.00, 19.00, 23.35, 03.00, 07.00 Вести-спорт 13.00, 14.15 Зарядка с чемпионом 13.15, 13.55 Мультфильм 13.40 Мастер спорта 14.30 Точка отрыва 15.10 Волейбол. Япония - Россия 17.00, 00.00 Футбол. Египет - Италия 19.10, 06.25Футбол. Курс - Южная Африка 21.40, 07.10 Конный спорт. Выездка. 22.40 Международный фестиваль дрифтинга 23.45 Рыбалка 01.55 Бокс. Умберто Сото против Франсиско Лоренцо 03.20 Вести-спорт. Местное время 03.25 Баскетбол. НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Орландо" 05.35 Мировая серия покера 10.10 Страна спортивная	10.40 Волейбол. Куба - Россия. 12.30, 15.00, 18.30, 23.10, 04.20, 06.45 Вести-спорт 13.05 Регби. Кубок Наций. Россия - Италия 15.10, 04.40 Вести-спорт. Местное время 15.15 Летопись спорта 15.50 Будь здоров! 16.20 Баскетбол. НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Орландо" 18.40 Чемпионат России по силовому экстриму 20.05 Волейбол. Куба - Россия 21.55 "Формула-1". Гран-при Великобритании. Квалификация. 23.20 Бокс. Стивен Луэвано против Марио Сантьяго 00.25 Легкая атлетика. Командный чемпионат Европы. 04.45 Футбол. Испания - ЮАР 06.55 Футбол. Ирак - Новая Зеландия 08.55 Легкая атлетика. Командный чемпионат Европы	10.40 Волейбол. Куба - Россия. Прямая трансляция 12.35, 15.00, 19.35, 00.00, 06.25 Вести-спорт 12.50 Баскетбол. НБА. Финал. "Лос-Анджелес Лейкерс" - "Орландо" 15.10, 05.20 Вести-спорт. Местное время 15.15 Страна спортивная 15.45 Скоростной участок 16.15, 08.35 Легкая атлетика. Командный чемпионат Европы 17.35 Футбол. Кубок Конфедераций. Испания - ЮАР 19.45 Волейбол. Мировая лига. Мужчины. Куба - Россия 21.45 Автоспорт. "Формула-1". Гран-при Великобритании. 00.15 Легкая атлетика. Командный чемпионат Европы. 04.25 Футбол. Италия - Бразилия. 1 тайм. 05.30 Футбол. Италия - Бразилия. 2 тайм. 06.35 Регби. Кубок Наций. Россия - Уругвай

Улууспут хаһыатыгар сурутун!

Күнду "Санга олох" хаһыат аҕаччылара, эйгэни самаан сайын үтүө күнүгэр үүнэннэр нэйилиэнтэр аҕыс уйгу - быйаҥ ыһыахтара саҕаланан эроллэринэн истигиник эрдэлэбиэсаланан ыстыгиник эрдэлэбиэсаланан эроллэринэн истигиник эрдэлэбиэсаланан эроллэринэн истигиник эрдэлэбиэсаланан эроллэринэн истиг

Извещение о проведении открытого конкурса на предоставление услуг для нужд по страхованию муниципального имущества МУ "Чурапчинской центральной районной больницы им.П.Н.Сокольникова"

1. Форма торгов: Открытый конкурс.

2. Наименование конкурса: Оказание услуг для нужд по страхованию имущества МУ "Чурапчинской центральной районной больницы им. П.Н.Сокольникова".

3. Предмет муниципального контракта: Страхование социальных объектов здравоохранения Чурапчинского улуса от пожара.

4. Место оказания услуг: РС(Я),678670 с.Чурапча Чурапчинского улуса ул. Карла Маркса, 1.

5. Начальная (максимальная) цена контракта: 306200 руб. (Триста шесть тысяч двести) рублей.

6. Источник финансирования: Местный бюджет здравоохранения на 2009 год.

7. Срок оказания услуги: - вторая половина 2009 года с момента заключения муниципального контракта.

8. Заказчик: Единый муниципальный заказчик МУП "Чурапчинское УКС".

9. Почтовый адрес: 678670, Республика Саха (Якутия), Чурапчинский улус, с. Чурапча ул.Ленина 41, Контактный телефон: (41151) 41 -120, факс (41151) 42-940

10. Преимущества, предоставляемые учреждениям и предприятиям уголовно-исполнительной системы и(или) организациям инвалидов: Не установлены.

11. Срок, место и порядок предоставления конкурсной документации: Республика Саха (Якутия), Чурапчинский улус, с. Чурапча, ул. Ленина 41, каб.38 тел.(41151)41-120.(41151) 42-940 E-mail: churecn@imtcs.ru

Конкурсная документация в электронном виде предоставляется по адресу: Республика Саха (Якутия), Чурапчинский улус, с. Чурапча ул. Ленина 41, каб. 38, или по электронной почте, после получения запроса на электронный адрес churecn@imtcs.ru , по факсу: (41151) 42-940, или на официальном сайте http://www.goszakazyakutia.ru с 11 июня по 13 июля 2009 года.

12. Официальный сайт: http://www.goszakazyakutia.ru/.

13. Место, дата и время вскрытия заявок на участие. Место, дата и время рассмотрения заявок. Подведение итогов конкурса: Прием заявок на участие до 17.30 часов (время местное) 13 июля 2009 года Вскрытие конвертов с заявками произойдет в 14.15 часов (время местное) 14 июля 2009 г. по адресу: Чурапчинский улус, с. Чурапча, ул. Ленина 41, каб. 38 в присутствии представителей претендентов, пожелавших принять участие в процедуре вскрытия конвертов. Рассмотрение заявок с 16 июля 14:15 часов (время местное) 2009 года. Подведение итогов: 16 июля в 17:15 часов (время местное) 2009 года.

"ТҮМСҮҮ ЫҺЫАҺАР" ЫҢЫРАБЫТ!

Бэс ыйын 16 күнүгэр Болтого нэлилиэгэр шефтээх тэриллэр "Түмсүү ыһыаҕык" ыһабыт. Күнү бүтэр дойдулаахтарбытын, күүгүөт, кийит дьоммутун, аймахтарбытын самаан сайыны уруйдуур түүлэлбитигэр ыҥырабыт.

Ыһыах программата:

10 ч. 30 мүн.–Ыһыаҕы үөрүүлээхтик аһаҕы;

11 ч. 00 мүн.–Эҕэрдэлэр;

12 ч. 30 мүн.–Түүлэлэргэ аһаабыт;

01 ч. 30 мүн.–Спортивнай күрэхтэһиллэр.

Конкурстар:

1. Сахалыы таҥаска;
2. Оҕуохайта;
3. Тойукка;
4. Түүлгэ киэргэтиллиэр.

Бу ыһыахха Кыҥдал уҥаастаах үөрэх кыһата тэриллибитэ 50 сылыгар анаан ыытыллар лотерея оонньоор. 4 часка таҥнэнэр. Уваһа, булт саата, таҥас суулар массыына, "Штиль" дружба, телевизор, мистэнэр массыына, онтон да атын миллар ыоналыллар. Былыт улуус кинигэр "Байыылаах", "Сиэтин-1" магазыннарга, "Саха олох" хаһыат редакциятыгар аҕыллыаҥ. Сыната--100 солк. Оҕолоро анаан аттракцион тэриллэр.

Тэрийэр комиссия.

ЫҺЫАХПЫТЫГАР ЫҢЫРАБЫТ

Чурапчы сахалыылаах оҕолоох барыгар дойдулаахтарбытын бэс ыйын 14 күнүгэр саҥалиэктаах ыһыаҕар ыҥырабыт.

Ыһыах хамыыстар "Хатыылар" диэн ааттаах уһуллаллыбыт барыгар хомуллан, онтотон кэлэргитигэр бэлэмнэнэбит. Убулуйдаах фотоальбомга хаартыскаҕа түһэриэхпит тэриллиэхтэрэ.

Ыҥырабыт ыалдьыттаат, хотоҕойдуу кэлэн кууһуоҕун!

Тэрийэр комиссия.

магазин СкуТер мир

СКУТЕР НАДЕЖНОЕ СРЕДСТВО ВО ВРЕМЯ КРИЗИСА

ПРЕДЛАГАЕМ ЖИТЕЛЯМ УЛУСОВ выгодные условия сотрудничества по реализации и обслуживанию СКУТЕРОВ

МЫ ПРЕДЛАГАЕМ
- СКУТЕРА адаптированные под наши дороги и погодные условия
- Наличие всех запчастей
- Сервисные центры и представители в каждом улусе

Подробную информацию можно получить по телефону: 8(914) 273-35-13

Адрес: г. Якутск ул. Лермонтова 120/2

ЭҔЭРДЭЛИИБИТ !

Толталлаах кэрэммин, аҕабытын, эҥэбин ***Константин Константинович ЛЫТКИНЫ*** *55 саастаах туолбут күн-бэлиэ күнүгүн ис сүрэхпититтэн тэҥнэ уҕэн-кэтэн туран эҕэрдэлиибит!*

Күнү кийибит бириги туспутугар аҕалыы амарах сыдыаныҥ, кыһаныҥ ийин барча махталбытын тиэрдэбит.

Бэҕэрэбит кырдьары билиммэккэ, ыалдьарга бэриммэккэ ситиннэк алгыыр. Эйиигиттэн мэлдьи уҕуу-кэтүү арыстастын, баҕа санаан туолан истин.

Кэргэнин, оҕолорун, сиэнин.

* * *

Убаастабылыгар ***Евдокия Митрофановна КАЖЕНКИНАНЫ*** *бу орто дойдуга мууттараай саастыгар өрөгөйдөөх үбүлүйүгүнэн истиннэк эҕэрдэлиибит!*

Бэҕэрэбит сир ийэ сиэдэрэй сэҥнэн оҕо-аймаҕа тарбатан, уҥуох сырдык санаан үрдүккэ, кэрэҕэ тардыстын. Оскуола ааныгар хомойуох хаһоонун чуудаардын! Кэлэр кэлэҥэ ыччаккын сырдык сулустуу сирдэстин. Өссө дьоҥҥо уостубат ырыаҥ үчүн сылларга тилийэхтин.

Махтанабыт "Тиэрэх" ааҕыыбыт настаҥнаах Евдокия Митрофановнаҕа уҥуох сыдыаннар, альпаах алгыскар!

С. А. Новгородов аатынан орто оскуола тэрилгэтиттэрин комитета, "Тиэрэх" ааҕыр коллектива.

* * *

Убаастабылыгар ***Анастасия Терентьевна ВИНОКУРОВАНЫ*** *"Россия дорообуйа хорыстабылыгар туйгуна" аат инэриллибитинэн уҕэн-дьалгуйан, астынан туран ис сүрэхпититтэн эҕэрдэлиибит!*

Бэҕэрэбит чэгиэн-чэбдик дорообуйаны, үгүс үөрүүнү-кэтүүнү, кэрэхнэни, оҕолорун, сиэнэриҥ тапталларыгар уйдаран үйүнүк, дьоллоохтук олор. Бэҕэр барыта санаан хоту туолан истин, ыарыы ыалдьаспатын, кырдьыы кытпыспатын!

Кийин бальыса пищеблогун коллектива.

* * *

Убаастабылыгар ***Евдокия Петровна БЕРЕЗКИНАНЫ*** *өр сылларын үтэн сыланалаан "Саха Республикатын дорообуйа хорыстабылыгар туйгуна" аат инэриллибитинэн итиитик-истиннэк эҕэрдэлиибит!*

Бэҕэрэбит эйиэхэ кытаанах дорообуйаны, өссө да үйүнүк бириги коллективпытыгар суох-ама бизнэн салайса, уҕуу-кэтэ сыдьаарар, сиэнэриҥ уонна аймахтарыҥ эҥэтэ буоллуннар, уҕуу утумнаах ардыалларын, сырдык санаанан салайтаран үйүнүк, дорообайдык сылдьарга.

Кийин бальыса пищеблогун коллектива.

Эргиэн ветераныын ***Дария Сергеевна НИКОНОВАНЫ*** *70 саастаах тэмпэччу туолар убулуйдаах күнүгүн, ис сүрэхтэн итии-истиҥ эҕэрдэ буоллун!*

Өр сылларын усталарыгар эргиэн үүстүк эйгэтигэр продавеҥнаан утуу суобастаахтык үлэлээн кэлбитиҥ.

Бэҕэрэбит чэгиэн-чэбдик дорообуйаны, сир үрдүгэр баар барыы кэрэни, дьолу-сарыны. Баҕа санаан барыта туоллун, утуу санаан уостубатын, аймах-билэ дьоҥҥо алгыстарыныан, оҕолорун, сиэнэриҥ тапталларыныан үйүнүк, дьоллоохтук олоорогор.

Маарыкчаан ПО бырабыыланньата, профкома, ветераннар сэбиэттэрэ.

БИЛЛЭРИИ

Саха Республикатын Правительствотын 588 №-дээх (26.12.2008 с.) "Саха Республикатын тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин эбии пенсионнай хааччыйыыта государственнай өйөбүл" туһунан" уураахтар олоҕуран:

1. "Булуус", "Кырдал", "Дьиллык", "Алгыс", "Кыым", "Чуунай", "Комбайн", "Кыт", "Туойэ", "Дьулуур", "Дьыбаала", "Тэпим", "Тиастаах", "Чаркг", "Кэссиэ", "Киров", "Курун", "Мэйк", "Уйгу", "Тоох", "Чакыр", "Дуолдьах", "Талах", "Сулус", "Хоҕуна", "Кыттайбан", "Кырыс", "Быда", "Ый", "Тиэргэ", "Рома", "Буопа", "Якобсон", "Лена", "Алекс", "Байымда", "Комплекс", "Булус", "Кыҥдал", "Талах", "Бараалдьын", "Дьаркама", "Байарҕа", "Уорра", "Алаас от", "Сээйэ", "Кырыс", "Олутэй", "Үрэх", "Нагаабай", "Чочуда", "Тиэргэн", "Бордьигэс", "Кэнчээри" баайыыт хаһаайыстыбалар, "Илгэ" ИП, "Ерасов В. В." ИП, "Тарабукин" ИП.

2. "Мыҥаҕайы" ТХПК, "Чакыр" ОТХПК, "Кым" ОТХПК, "Саарба" ААО.

Бу ааттаммыт хаһаайыстыбалар сорох үлэһиттэригэр Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын испиинэгэр олоҕуран пенсия мунньуллар чаастара Саха Республикатын бюджетыттан субсидия көрдүүлэриэн хаһаайыстыба салайааччылара кэлэн дьоҥҥут испиинэгэр бэс ыйын 19 күнүгэр диэри Пенсионнай фондтаан ыларгытыгар. Көмө харчыта, испиинэкэ олоҕуран документы тутуу от ыйын 1 күнүнэн түмүктэнэриэн ирдэнэр.

Билэр телефон: 41-469, 9 №-дээх кабинет.

Пенсионнай фонд.

ПРОДАЮ

Продаю автомобиль ВАЗ-2106, 2004 года выпуска за 70 тыс. руб. Возможен торг или ваши варианты.
Обращаться по тел.: 42-138. МТС 228-96-20.

x x x

Продается УАЗ-санитарка 1999 г. выпуска. На ходу. Цена 60000 руб.
Телефон: 41-840. Сот. МТС 2909205.

БИЛЛЭРИИЛЭР

Күн ахсын "Илин" такси Дьокуускайга пассажирдары таһар.Саҥыарда 5 ч., 9 ч., 11 ч., күнүс 14 ч., 16 ч.
Билсэр телефон Чурапчыга 42-777. Сот. 711-635, Дьокуускайга: 33-31-86, 74-88-55.

x x x

Суҥаллык дьиэ атыылаан, 7х6 м ис ыраана, сууйуута 20 см.
Телефон: 25-225.

x x x

Сүүрэ сылдьар МТЗ-82 трактор атыылаан. Туруга үчүгэй. Сыната кэпсэтиннэр. Атын варианнары көрүөхэ сөп.
Телефон: 42-717. Сот. 89142243039.

Хоттоор ыаҥалыктан алохтоор бэлиэ үлэлээбит коллегабыт
СТАРОСТИН Гаврил Петрович
эдэр саастыгар соҕуумардык олбутунэн ыйытыллар, ардыгар, педагогическай үлэ ветераннарыгар Далбаева Татьяна Константиновнаҕа, Старостин Петр Гаврильевичка, эдэйдэригэр Хатылы орто оскуолатын учуутальыгар Дьяконова Наталья Петровнаҕа, биэрэ тэрээбуттэриэхтэр, чугас аймахтарыгар дириҥ кутурдаммытын тиэрдэбит.

Үөрэх управлениетэ, үөрэх үлэһиттэрэй профсоюбун комитета, Дириҥ агрооскуолатын, Хатылы орто оскуолатын коллективтара.

Кутурдаммытын тиэрдиллэр:
– Биэрэ үөрэхэлиит таҥаарыстыат Гаия соҕуччу күн сүрэннэн барбытынан тороппуттэриэхтэр, үөрэхпит учуутальдарбытыгар Татьяна Константиновнаҕа, Петр Гаврильевичка, ыччаттар биэрэ тэрээбуттэриэхтэр, кэргэннэрэ Сардыана Дмитриевнаҕа, уолаттарыгар Петрга, Сарыыга, Кешаҥа, чугас аймахтарыгар Дириҥ оскуолатын 34-с выпуска.

Таптыыр балта.
ДЬЯКОНОВА Зинаида Петровна
ыарахан ыарыыттан соҕуумардык барбытынан Тарабукина Александра Петровнаҕа, ыччат дьиэ кэргэнигэр кутурдаммытын тиэрдэбит.

Дириҥтэн "Сардаана" туалбо олохтоохторо.

Хоттоор ыаҥалыктан алохтоор, үлэ, тыыл ветерана
МОНАСТЫРЕВ Дмитрий Кириллович
ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан хаһаатыгар, биэрэ уолаттар коллегабыттар Монастырева Людмила Петровнаҕа, ыччат дьиэ кэргэннэрэ дириҥ кутурдаммытын тиэрдэбит.

Улуустааҕы ыччат, оҕо библиотекаларын профкома, коллектива.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор-директоры солбуйаччы, культура, бырааб отдела – О.В. ЖИРКОВА.
Эппиэттир секретарь, литературнай сотрудник – Н.Н. ГАВРИЛЬЕВА.
Сурук, ыччат, оҕо аймах отдела – А.Г. КУЗЬМИНА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Үөрэх, дорообуйа хорыстабылын отдела – А.М. АДАМОВА.
Верстальщик – Э.И. ХОМУС. Корректор – В.Н. ПЕТРОВА.
Бэчээттэччи – Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саха олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственнай учреждение. Массабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуу хантуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ СР региональнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №19-0423.

АДАРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru

Бэчээккэ сакаас: № 74 (10002) Тираж 2225. Хаһыат сыната: 10 солк.

Сана олох

Автор сурутар этиилэр саҥа редакция позициятыгар малды сөп түбэтэр буолбатах. Суруккаа ыйыллар чаастыар кырдьыктаахтарыгар эппиэтинэйи автор тус бэйэтэ сүүрэр.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэриллиннэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 10.06.2009 с. офсетка бэчээттэннэ. Аадырыса: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекса: 54907. Хаһыат надиалаҕа устэ! оттуорунньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.